

Hasiči tlačili vodu hadicemi přes 64 kilometrů a vrátili ji k prameni Svratky

9. května 2026

Byly to hodiny nervů se šťastným koncem. Od brzkého sobotního rána až do temného večera trval pokus o nový rekord v dálkové přepravě vody. Uspořádali ho hasiči ze Žďárska, pomohly jim s tím sbory z celé republiky. Vodu z řeky Svratky se jim podařilo přečerpat na vzdálenost 64,14 kilometrů zpět k jejímu prameni.

V šest hodin ráno vyjízděly stovky hasičských vozů ze shromaždiště na Šiklově mlýně. Mířily na konkrétní stanoviště na východě žďárského okresu. Posádky měly jediný úkol – zapojit se se svoji technikou do předem pečlivě propočítaného systému. A při tom doufat, že obvykle desítky let staré stroje vydrží, případně je dokážou co nejrychleji opravit či nahradit záložními.

Nápad, který se zrodil v hlavách Jiřího Sáblika a Víta Mičína ze žďárského okresního sdružení hasičů zněl naprosto banálně. Pomocí hasičských hadic a čerpadel přečerpat vodu z řeky Svratky z Bořínova, kde řeka opouští žďárský okres, zpět k jejímu prameni pod Žakovou horou ve Žďárských vrších. Jde o vzdálenost 64,14 kilometru s převýšením 463 metrů. Přibližně o 700 metrů by tím hasiči překonali svůj vlastní rekord z roku 2010, kdy přepravovali vodu z Dolních Louček na vrchol Devět skal.

Jenže realizace myšlenky se rozhodně banální nazvat nedá. „Přípravě jsme věnovali stovky hodin. Nejprve jsme promysleli, kudy by trasa mohla vést, probrali jsme to nad mapou, abychom se co nejdříve vyhnuli silničnímu provozu,“ popisuje Mičín. Plánování začalo ještě v hloubi loňského roku. Hasiči si rovněž po etapách celou trasu prošli pěšky s měřícím kolečkem.

„Pak jsme začali vyřizovat papírovou agendu. Na všechno jsme totiž museli získat povolení. Na odběr vody, na čerpání vody, na vstup do chráněné krajinné oblasti, na soukromé pozemky, na silnice. Byla toho hrozná spousta,“ líčí Vít Mičín.

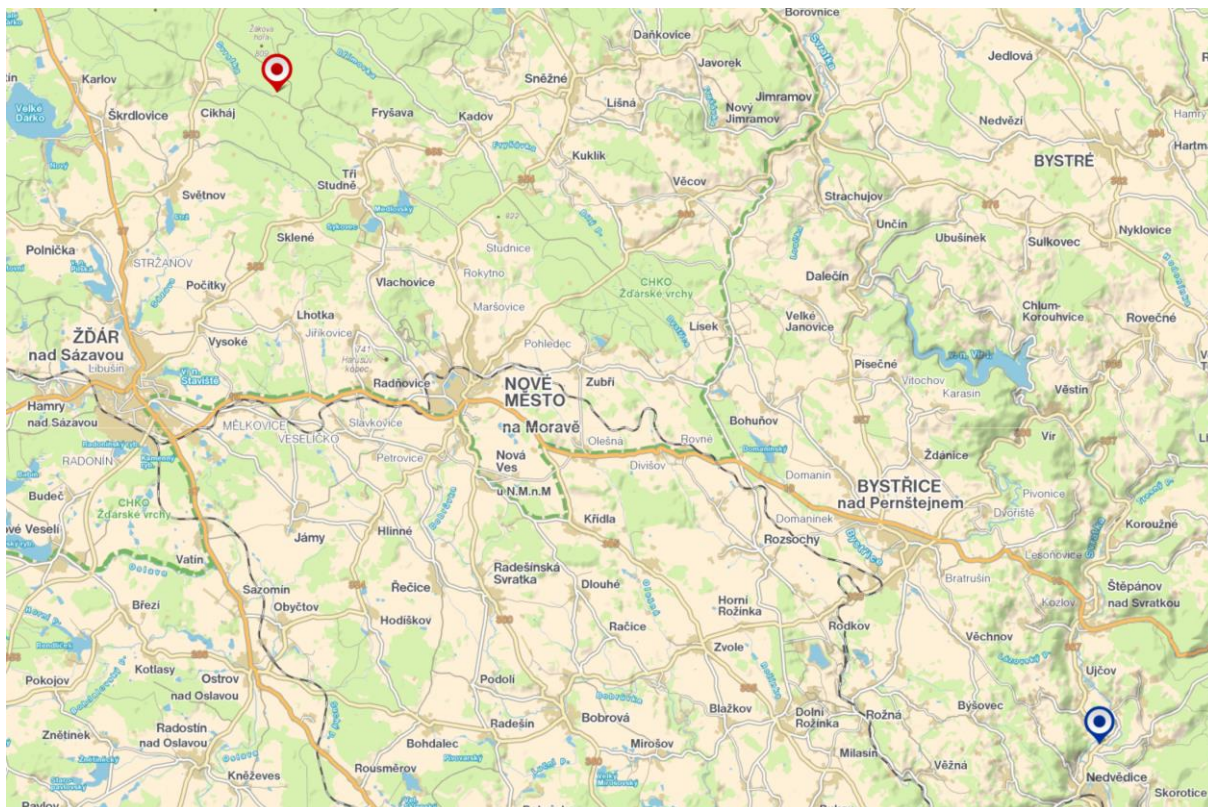
Největší problém byl mezi Vírem a Karasínem

Poté následovala nejtěžší práce. Protože potřebného vybavení na Žďársku rozhodně není tolik, organizátoři oslovili stovky sborů z celé republiky. Účast jich nakonec potvrdilo 303 včetně jednoho ze slovenského Sence. Ze soupisu a množství jejich techniky pořadatelé vytvořili detailní plán, kde která jednotka bude mít stanoviště a co na něm bude mít na starost.

Matematický propočet byl nesmírně složitý a šel až do takových podrobností, jako byl třeba vypočítaný předpokládaný tlak na hasičských stříkačkách. Ten se lišil podle nadmořské výšky, morfologie terénu, ale musel také zohledňovat techniku i na sousedních úsecích. A právě hrátky s tlakem se nakonec ukázaly jako stěžejní a dlouho úspěšnému dokončení rekordu bránily.

„Nejhorší úsek je od Vírské přehrady na Karasín. Na poměrně krátké trase je tu převýšení 300 metrů. Mašiny tam jedou na plný výkon, na 6,5 baru. To je pro ně hraniční. Stává se, že to některé nevydrží. Jsou to přeci jen stroje obvykle 30 až 40 let staré,“ vysvětloval Tomáš Entlicher, expert na požární bezpečnost, který celý pokus o rekord na místě sledoval.

„Právě tam nakonec bylo problémů nejvíc. Kolegové tam měnili jednu stříkačku za druhou, praskaly i hadice. Dostat vodu přes tento kopec trvalo tři hodiny. Zbytek už šel bez výraznějších potíží, byť hodně pomalu,“ informovala Dana Tylšová Michalcová z organizačního výboru.

Vyvrcholení obstaral stařícký parní stroj

A tak se přeci jen nakonec podařilo rekord překonat. Voda ze Svratky od Bořínova se až za tmy, deset minut před půlnocí a více než 15 hodin od nasátí z řeky, dostala zpět k prameni. „Často se musely měnit stříkačky. Jakmile se vyměnila, ztratil se tlak ve vedení, i když byly výměny rychlé. Byla to malá zdržená, která se nasčítala. Hasiči ale ukázali svoji soudržnost a bojovali až do konce,“ komentovala snažení Tylšová.

Slavnostní výstřik provedl nejstarší stroj na celé trase, parní hasičská stříkačka z roku 1908. Přivezli ji do historických uniforem oděni hasiči ze Svojanova na Svitavsku.

„Vyrobila ji česká firma Smekal. Parní stříkačky byla v té době obrovská revoluce. Do té doby se používaly stříkačky ruční a těmi vydržel člověk pumpovat maximálně minutu. Hasiči se museli neustále střídát. U parní stříkačky stačil jeden strojník, ostatní se věnovali dalším činnostem,“ popsal velitel sboru Radek Svojanovský.

Konkrétně jejich stříkačka je jednoválcová, díky tomu má charakteristický zvuk podobný parní lokomotivě. Naposledy byla v ostrém provozu ve druhé polovině 50. let minulého století při požáru lesa. V roce 2007 ji hasiči nechali kompletně zrenovovat. „Z pětadevadesáti procent je jako kdyby zrovna vyjela z výroby. Je to zázrak, že se takový stroj dochoval,“ dodal Svojanovský.

Při vyvrcholení rekordního pokusu si hasiči museli dávat pozor, aby splnili požadavky, které jim uložily orgány ochrany přírody. Třeba ten, aby se voda z Bořetína nedostala přímo do pramene. Hrozilo by totiž ohrožení račí populace dál po proudu. Vodu tak hasiči stříkali na druhou stranu cesty do lesa.

Pokus o rekord jako cvičení na lesní požáry

A jaká jsou konečná čísla? Nový rekord v dálkové přepravě vody nyní eviduje vzdálenost 64,14 kilometrů, přičemž hasiči použili **3246 propojených dvacetimetrových hadic**. Spolu se sacími hadicemi tak voda proudila vedením o délce **bezmála 65 kilometrů**. Na trase, která proťala **27 katastrálních území a 17 obcí**, bylo **161 čerpacích stanic**. Celkem se na rekordu podílelo téměř **2400 hasičů**. Jedním z nich byla i **jednotka dobrovolných hasičů obce Zavidov**.

Podle Tomáše Entlichera nebyl pokus o rekord samoučelný. Hasiči v jeho rámci potrénovali dálkovou přepravu vody, která se běžně používá například při lesních požárech. Potřebná byla, byť zdaleka ne na tak rekordní vzdálenost, třeba i při posledním požáru v Českém Švýcarsku. „Také se vedení táhlo skrz lesy a nepřístupným terénem. Pokus o rekord je nácvik, aby na takové situace byli hasiči připraveni,“ podotkl.